

ІННОВАЦІЙНЕ ЛІДЕРСТВО ЯК КЛЮЧОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ НА ШЛЯХУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ

Мунько Анна Юріївна,

кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування
Дніпровського державного
аграрно-економічного університету

В умовах впровадження інноваційних технологій та інноваційної діяльності роль публічних управлінців, насамперед, як лідерів інноваційного прогресу, однозначно зростає. Їхні якості, поведінка, переконання, здібності та кваліфікація стають суттєвим чинником, який впливає на трансформацію державного управління в цілому. Інноваційна діяльність та її результат залежить від публічного службовця як індивідуальної особистості, від вміння поводити себе в непередбачуваних обставинах, адаптувати тип поведінки, від прагнень навчатися та розвиватися.

Очевидно, що у світі динамічної зміни тенденцій та впровадження інновацій вміння швидко адаптуватися та бути гнучким набувають неабиякого значення. Лідерські якості керівника є вагомими у формуванні та організації злагодженої та результативної роботи. А отже, головну роль можна призначити інноваційним управлінцям, керівникам, менеджерам, які є прогресивними лідерами, що здатні оволодіти сучасними управлінськими технологіями і можуть створити умови для якісного функціонування такої масштабної системи, як держава і розв'язання поставлених задач.

Соціальний та економічний успіх територій безпосередньо пов'язаний із інноваційним лідерством в органах місцевого самоврядування. Розвинені країни впроваджують механізми, які сприяють розвитку інноваційного лідерства, використовуючи потенціал громад у всіх сферах.

Якщо звернути увагу на сучасний стан інноваційного лідерства в Україні, можна зробити висновок, що посадовим особам органів місцевого самоврядування недостатньо бути просто професіоналом своєї справи, а важливо застосовувати новітні управлінські технології.

Звертаємо увагу, що процес глобалізації слугує додатковим джерелом розвитку інноваційних процесів. І огляду на рівень наукового потенціалу у різних сферах, у тому числі у сфері управління, Україна цілком може стати претендентом на перші щаблі інноваційного процесу.

Повномасштабне вторгнення РФ на територію України 24 лютого 2022 року докорінно змінило українське суспільство та владний сектор, змусивши формувати нову суспільну угоду. Сучасна суспільна угода в

Україні насамперед фіксує право вільних людей не лише творити власне майбутнє, а й обороняти свій вибір від посягань незгодних з ним. Саме ця угода закріплює справжню Незалежність українського суспільства, підтверджуючи самобутність українського народу та, зрештою, самовизначеність на міжнародній політичній арені, а не абстрактну свободу [5, с. 89].

Саме в цей період, почалися формуватися трансформація лідерських якостей, і почалася вона із звичайних людей, а потім почала поширюватися поміж інших, а також дійшла до рівня територіальних громад.

Умови війна характеризуються перманентною кризою та непередбачуваними обставинами, тому роль лідера полягає у тому, щоб оперативно реагувати у кризових ситуаціях. Війна кинула виклик посадовим особам органів місцевого самоврядування, лідерські якості яких нині проходять потужну трансформацію.

В умовах науково-технічної революції, посилення інформаційного потоку зростає напруженість, а особливо на керівних посадах. Впроваджуються інновації, змінюються вимоги до роботи управлінців. Відомо, що робота керівників ґрунтується на посиленій відповідальності та на неабиякій масштабності прийнятих рішень. Ще з часів становлення України як незалежної держави професійність керівників є важливою складовою сталого розвитку суспільства.

Інновації в публічному управлінні можуть варіюватися у доволі великому діапазоні, наприклад новітні чи трансформовані організаційні структури, правові, інформаційні механізми управління громадськістю та її розвитком, процеси знаходження певного підходу публічної влади з суспільством або ж навіть з бізнесом тощо.

Перехід від традиційної управлінської парадигми до інноваційного типу публічного управління передбачає заміну жорстко бюрократичного складника на інноваційну, що цілком відповідатиме завданню адаптації діяльності органів місцевого самоврядування до кризового середовища його функціонування в умовах війни.

Якщо проаналізувати систему розвитку державного управління в Україні, то можна помітити низку негативних тенденцій, вирішенням яких, в першу чергу може бути зміна її системи на більш інноваційний лад: невідповідність інституціональної структури апарату органів державного управління потребам суспільству, бізнесу, внутрішнім та зовнішнім пріоритетам громади; недостатня якість і прозорість надання публічних послуг; сучасна структура органів публічної влади обмежує можливості для економічного, соціального та людського розвитку; дефіцит висококваліфікованих фахівців в органах місцевого самоврядування; недостатнє застосування результатів наукових досліджень під час вироблення та реалізації кадрової політики; високий рівень корупції в органах публічної влади; низький рівень задоволеності громадян

діяльністю органів публічної влади тощо [3, с. 126].

Тож, інноваційний фактор є необхідним складником управління, що має забезпечувати вдосконалення вже існуючих механізмів публічного впливу та підвищення ефективності та якості управлінської діяльності.

Соціальна детермінація інновацій в управлінській сфері сучасної України визначається не лише потребами соціальних трансформацій суспільства, а і наявними можливостями системи публічного управління. Інноваційний потенціал державотворчих процесів є фактором ресурсного лімітування управлінських реформ у даній сфері, який включає організаційну, кадрову, ціннісно орієнтаційну складову [2, с. 141].

Можна стверджувати, що указаний потенціал неодмінно пов'язаний з розвитком інновацій в українському середовищі. Аналізуючи характеристики впровадження інноваційних складових у цілому об'ємі, можна прийти до висновку, що це і є першоосновою процесу здійснення інновацій, а особливо у сфері державного управління. Негативним варіантом може стати тільки планування впровадження реформ, які пов'язані із інноваційними технологіями, шляхом ставлення задач, не зважаючи на ресурсні обмеження.

Розвиток в Україні управлінських інновацій не стоїть на одному місці і деякі прояви активного впровадження можна помітити навіть сьогодні. Серед таких новітніх підходів: сучасні технології, що застосовуються під час оцінювання публічних службовців та виявлення відповідності займаній посаді; електронне урядування як форма організації управлінської діяльності, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості функціонування органів публічного управління; проєктний менеджмент та стратегічне планування; реінжиніринг і фундаментальне перепроектування діяльності органів публічного управління [1; 2]; смартизація розвитку громад [4]; цифровізація публічного управління.

Отже, для ефективного здійснення функцій публічне управління в Україні повинно зазнати якісних змін, шляхом впровадження новітніх стратегій інноваційного характеру, які орієнтовані на врахування суспільних інтересів. Розвиток інновацій пов'язаний з ефективністю та результативністю публічного управління та підвищення відповідальності органів влади. Впроваджуватись це повинно шляхом використання розширеного спектру новітніх технологій, стратегій та інструментів управління.

Список використаних джерел:

1. Корнута Л. Інновації в публічному управлінні: зарубіжний досвід та перспективи розвитку в Україні. *Наукові перспективи*. 2021. № 1 (7). URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/119>.

2. Кудріна О., Масляк М. Інновації та інноваційна діяльність в системі публічного управління: елементи теорії, логіки та понятійного апарату. *Актуальні питання у сфері державного управління*. 2020. Вип. 19.

С. 139-143.

3. Луциків І.В., Сороківська, О.А., Котовська І.В. Дослідження особливостей інноваційного розвитку системи публічного управління в Україні. *Економіка та суспільство*. 2017. № 12. С. 124-128.

4. Матвеева О.Ю., Мунько А.Ю. Упровадження концепції розумного міста у процесі цифрової трансформації України заради сталого розвитку. *Науковий вісник: державне управління*. 2023. № 1 (13). С. 138-162. URL : [https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1\(13\)-138-162](https://doi.org/10.33269/2618-0065-2023-1(13)-138-162).

5. Мунько А.Ю., Хохба О.Т. Суспільна угода як основа взаємодії органів публічної влади та громадськості в Україні: інтеграція європейських цінностей. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2022. Спецвипуск, присвячений євроінтеграційній тематиці. С. 87-92.

ОСНОВНІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО ПАРТНЕРСТВА ЧЕРЕЗ РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОГРАМ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТЕРИТОРІЛЬНОЇ СПІВПРАЦІ

Петрецька Наталія Іванівна,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного права
та порівняльного правознавства
юридичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Гурчумелія Уляна Іванівна,
аспірант кафедри конституційного права
та порівняльного правознавства
юридичного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Сьогодні транскордонне співробітництво – це не просто партнерство між місцевими владами, засіб для подолання природних, політичних і культурних кордонів, але й також для подолання психологічних кордонів і зниження їх здатності до відділення. При цьому транскордонна співпраця так само, як і європейська інтеграція доповнюючи один одного мають на меті одне: захистити мир у Європі та наблизити її народи один до одного.

Процеси глобалізації, європейської інтеграції та транскордонної співпраці, визначення їх ролі та місця у історичному минулому і сьогоденні, знайшли своє відображення у численних дослідженнях таких вітчизняних і зарубіжних вчених, як П. Бєленький, М. Коваленко, В. Костицький, А. Новак, І. Лукашук, В. Стрільчук, Н. Мікула, М. Марченко, С. Тимченко, Т. Левітт, С. Рік, Ф.Д ж. Тернер,